

پروپوزال (PROPOSAL) چیست و آموزش نگارش آن به همراه نمونه

پروپوزال یا طرح تحقیق ، پیش نویس پژوهشی است که شما می بایست برای اخذ مدرک تحصیلی خود انجام دهید. در **پروپوزال** ، شما به معرفی موضوعی که برای پایان نامه خود انتخاب کرده اید ، توضیح اهمیت آن موضوع ، ذکر پژوهش هایی که در گذشته در این باره صورت گرفته ، و نتایجی که فکر می کنید از تحقیق خواهید گرفت می پردازید. هم چنین روش یا روش هایی که در پژوهش از آن ها بهره خواهید گرفت را ذکر می کنید.

شکل **پروپوزال** بنا بر هدفی که از آن دارید و یا به مقتضای رشته تحصیلی شما می تواند قدری متغیر باشد. اما شکل بنیادین آن ، همواره باید شامل عنوان بندي های مشابه و بخش های زیر باشد:

1-موضوع تحقیق (Project Title)

ذیل این عنوان می بایست عنوان دقیق تحقیق خود را ذکر کنید. برای مثال:

Project Title: Women Role in Southeast Thailand

2-توضیح موضوع و اهمیت آن (Importance and Statement of Topic)

در این بخش می بایست جوانب موضوع ، چگونگی ارتباط آن با رشته تحصیلی مورد نظر ، و اهمیت موضوع به لحاظ علمی و کاربردی را توضیح دهید .روشن کنید چرا این موضوع باید برای استاد راهنمای بالقوه ی شما جذاب باشد؟ چه مشکل یا مساله ی جدیدی را می خواهید مطرح کنید؟ و چرا حل آن مهم است؟

3- ادبیات تحقیق و پژوهش های مرتبط (Review of Literature and Relevant Topics)

زیر این عنوان ، باید توضیح مختصر اما جامعی همراه با رفرنس دهی صحیح آکادمیک (استاندارد هاروارد) درباره پژوهش هایی که پیش از شما روی این موضوع و موضوعات نزدیک به آن انجام شده بدهید. در این بخش در واقع باید به ذکر پژوهش هایی بپردازید که شما قصد دارید یافته های آن ها را تکمیل کنید ، اشتباهات آن ها را رفع نمایید و یا نتایج آن ها را رد کنید. این قسمت باید به استاد راهنمای بالقوه ی شما اثبات کند که شما مطالعه و احاطه ی کافی به مطلبی که موضوع پژوهش است را دارید. بیشترین استفاده از منابع تحقیق (که در قسمت آخر می آیند)، چه کتاب باشند چه مقاله، نشریه، ویدئو یا هر مورد دیگر، در این قسمت انجام می شود.

4- اهداف و فرضیه ها (Aims and Hypothesizes)

در این بخش باید به ذکر نتایجی بپردازید که فکر می کنید از تحقیق خواهید گرفت. توضیح دهید که از انجام تحقیق چه هدفی دارید؟ به کدام سمت حرکت می کنید؟ و فکر می کنید به کجا خواهید رسید؟ چه گزاره هایی را ممکن است رد یا اثبات کنید؟ باز هم توضیح دهید پژوهش شما دقیقاً چه کارایی (هایی) خواهد داشت.

5- روش ها و ابزار های تحقیق (Methodology)

در این قسمت توضیح دهید که در انجام پروژه از چه روش های علمی سود خواهید برد و چه ابزارهایی را برای رسیدن به اهداف تحقیق به خدمت خواهید گرفت. این ها می بایست روش های استاندارد تحقیق باشند که در مورد خاص تحقیق شما کاربرد دارند.

6-منابع (References)

فهرستی از منابعی که در نوشتن پروپوزال از آنها استفاده کرده اید، پایه ی مطالعات قبلی شما هستند یا اینکه فکر می کنید از آن ها استفاده خواهید کرد را الفبایی و منظم کنید و در این بخش بیاورید. رفرنس دهی می بایست با استاندارد هاروارد منطبق باشد.

نکات مهم

1- پروپوزال را با موضوع شروع نکنید، بلکه عنوانی مانند مثال زیر را در روی جلد بیاورید و بعد متن پروپوزال را بنویسید:

A PhD / Master Dissertation Proposal Presented to

The Department of Gerontology

Faculty of Gerontology

University Putra Malaysia

Presented By : Maryam Mobini

2- این نکات را در مورد انتخاب و نگارش تیتراژ پروژه رعایت کنید:

الف (سعی کنید موضوع روشن و ساده باشد. از خوشگل کردن عنوان تحقیق خودداری کنید!)

ب (عنوان پروژه را به صورت خلاصه ای فشرده از آن چه در ذهن دارید در نظر بگیرید. سعی کنید با همان يك جمله عنوان پروژه بتوانید چارچوب كلي تحقيق و هدف هايتان را به خواننده منتقل کنید. عنوان کار شما باید کاملاً مشخص کند که شما می خواهید چه چیز را و در چه شرایطی مطالعه کنید.

پ (در جمله بندي عنوان پروژه دقت کنید تا چیدمان آن طوری باشد که آن چه اصل موضوع تحقیق شماست از فرع آن قابل تشخیص باشد. به این دو مثال دقت کنید:

1- Red-haired Musicians and Their Preferences for Music Style

2- Music Style Preferences of Red-haired Musicians

در این جا هر دو جمله ظاهراً يك مفهوم را منتقل می کنند: "سلیقه موزیسین های مو قرمز در انتخاب سبک موسیقی". اما عملاً تفاوتی بین این دو وجود دارد و آن هم این است که در جمله اول ، تعبیر خواننده این است که توجه بیشتر ما به موزیسین های مو قرمز است و ما اول موزیسین های مو قرمز را بررسی می کنیم و بعد به سلیقه موسیقایی آن ها می پردازیم. اما در جمله دوم بر عکس ، اولویت به سبک های موسیقی و سلیقه موسیقایی داده شده و موزیسین های مو قرمز در درجه دوم قرار دارند.

ت (سعی کنید کلمات اضافی را از عنوان پروژه حذف کنید . دو مثال زیر در واقع یکی هستند ، اما شماره 2 مقبولیت بیشتری دارد:

1- The Systematic Development which has occurred during last 50 years and has Changed the face of Southeast Asia

2- Changes and Development in Southeast Asia

ث) در هنگام انتخاب موضوع توجه کنید که موضوع تحقیق شما باید برای کسی که **پروپوزال** را بررسی می کند جذاب باشد و استفاده از بودجه ی دولتی جهت انجام آن پروژه معقول به نظر برسد. به عنوان مثال اگر موضوع تحقیق شما در مورد ایران باشد، برای دولت مالزی سرمایه گذاری روی شما به عنوان دانشجو هیچ گونه توجیهی ندارد. پس سعی کنید موضوعی انتخاب کنید که در مورد مسائل کلی یا در زمینه ی مسائل مربوط به کشور مالزی باشد.

3-در مورد (1)هدف هایی که از تحقیق دارید و (2) ابژه ای که برای مطالعه انتخاب کرده اید (Objectives) حتماً دقت کنید که در رابطه کامل با هم باشند و در نگارش **پروپوزال** سعی کنید که این رابطه را به خوبی نمایش دهید.

4-در زمینه چگونگی انتخاب روش تحقیق نیز ، وضع به همین ترتیب است. سعی کنید مناسب ترین ، عملی ترین ، علمی ترین و هم خوان ترین روش را برای پژوهش مورد نظرتان انتخاب کنید .

5-**پروپوزال** را تمیز و با بخش بندی مناسب تحویل دهید. سعی کنید مرز بین عنوان ها مشخص باشد و مطالب را بر روی 1 روی کاغذ A4 تایپ کنید.

6-**حجم پروپوزال** میبایست برای دوره های کارشناسی ارشد حداقل 5 صفحه و برای دکتری حداقل 8 صفحه باشد. در این میان حداقل یک صفحه به ادبیات تحقیق و حداقل یک صفحه به منابع تحقیق اختصاص دهید. سعی کنید از منابع جدید و به روز (حداقل از سال 2000 به بعد) استفاده نمایید و همه ی منابع پروژه فارسی زبان نباشند. هم چنین توجه بفرمایید فونت استاندارد برای متن **پروپوزال** Times and New Romans با سایز 12 است.

7-از نوشتن موارد اضافه در **پروپوزال** ، مثل عریضه نویسی برای استاد راهنما و غیره ، جداً خود داری کنید. از توضیح اضافه هم پرهیز کنید.

8-در مورد نگارش انگلیسی ، حتماً درباره متن **پروپوزال** با يك مترجم و یا کسی که انگلیسی ادبی را به خوبی می داند مشورت کنید. متن **پروپوزال** می بایست به لحاظ علمی و ادبی هیچ غلطی نداشته باشد.

9-پروپوزال را جدي بگيريد !سنجش علمي شما در واقع فقط از طريق
پروپوزال ميسر است . پس تمام تلاش و دانش خود را براي تنظيم آن به کار
بگيريد.

بسمه تعالي

پروپوزال مقدماتي

عنوان : تبیین رابطه سرمایه اجتماعی با هویت اجتماعی مهاجران –مطالعه
موردي منطقه 16 شهر تهران

بیان مساله:

یکی از عوامل موثر بر فرآیند توسعه در جهان موضوع سرمایه اجتماعی و نرخ بهره مندی آن در کشورها می باشد. بدون شک در کشورهای جهان سوم و توسعه نیافته موضوع سرمایه اجتماعی می تواند کاستی های منابع اقتصادی را تا حدی بپوشاند. به عبارتی به دلیل محدودیت منابع و سرمایه های اقتصادی در کشورهای جهان سوم، سرمایه اجتماع می تواند جایگزین مطلوبی برای سرمایه مالی و اقتصادی باشد. حتی تحقیقات میدانی نشان داده است که یک انحراف معیار افزایش در میزان اعتماد در سطح ملی، سبب نیم انحراف معیار افزایش در رشد اقتصادی می شود. پاتنام و کلمن تاکید کرده اند که سرمایه اجتماعی بسیار کم هزینه است و ثابا پایان ناپذیر می باشد و می تواند امنیت و اطمینان و کاهش انحرافات اجتماعی را برای جامعه به ارمغان بیاورد. اهمیت چنین پتانسیل هایی مثبت و کم هزینه ضرورت شناسایی آنها را در صورت امکان باز تولید و بهره وری آنها را الزامی می کند. سرمایه اجتماعی، مجموعه ای از منابع و ذخایر ارزشمندی است که به صورت ذاتی و نهفته در روابط اجتماعی گروه های نخستین، ثانوی و در سازمان اجتماعی جامعه (نهادهای رسمی و غیررسمی) وجود دارد. برخی از این ذخایر ارزشمند که گاه از آن به عنوان ارزش های اجتماعی نیز یاد می شود، عبارتند از؛ صداقت، حسن تفاهم، سلامتی نفس، همدردی، دوستی، دلسوزی، همبستگی، فداکاری و .. سرمایه اجتماعی از طریق این منابع، کنش های کنشگران را در سطوح مختلف خرد، میانی و کلان جامعه، آسان، سریع، کم هزینه و مطمئن می سازد و بدین وسیله آنان را در رسیدن به اهداف مشترک اجتماعی کمک می کند.

نظریه سرمایه اجتماعی در ایران قدمت زیادی ندارد و لزوم شناسایی آن و چگونگی تاثیر سرمایه اجتماعی بر انسجام و همبستگی اجتماعی و به حرکت در آوردن چرخ های توسعه از طریق ایجاد نهادهای مدنی و شبکه های اجتماعی ضرورت دارد چراکه این امر نقش مهمی در هویت یابی و انسجام های سطح میانی گروه ها و قومیت ها را در پی دارد.

مباني نظري تحقيق:

از سرمايه اجتماعي تعاريف مختلفی ارائه گرديده است . يکي از تعاريف مطرح اينست که سرمايه اجتماعي مجموعه هنجارهاي موجود در سيستم هاي اجتماعي است که موجب ارتقاي سطح همکاري اعضاي آن جامعه گرديده و موجب پايين آمدن سطح هزينه هاي تبادلات و ارتباطات مي گردد (فوکوياما 1999). سرمايه اجتماعي را مي توان حاصل پديده هاي ذيل در يک سيستم اجتماعي دانست.

اعتماد متقابل ; تعامل اجتماعي متقابل ; گروههاي اجتماعي ; احساس هويت جمعي و گروهی ; احساس وجود تصويري مشترک از آینده ; کار گروهی.

يکي از مفاهيم مفيد در تبين مفهوم سرمايه اجتماعي ، (NETWORK OF TRUST) است . شبکه اعتماد عبارت از گروهی است که براساس اعتماد متقابل به يکديگر، از اطلاعات ، هنجارها و ارزشهاي يکساني در تبادلات فيما بين خود استفاده مي کنند. از اينرو، اعتماد فيما بين نقش زيادي در تسهيل فرايندها و کاهش هزينه هاي مربوط به اينگونه تبادلات دارد. شبکه اجتماعي (SOCIAL NETWORK) نيز به همين موضوع اشاره دارد. افراد وقتي در درون گروه ها قرار مي گيرند با گروه ها تعاملاتي دارند و بين آنها روابطي ايجاد مي شود. شبکه ها نقش حياتي در زندگي اجتماعي دارند و افراد مي توانند از وجود شبکه ها براي مشورت در حل مشکلات ، براي يافتن شغل ، پيشرفت هاي شغلي ، پيشرفت تحصيلي استفاده کنند. فوکوياما شبکه را گروهی از افراد از عاملان انفرادي مي داند که در هنجارها و ارزش هاي فرا تر از ارزش هاي متداول بازار ، مشترک هستند.

مفهوم مفيد بعدي (RADIUS OF TRUST) است . تمامي گروههاي اجتماعي داراي ميزان خاصي از شعاع اعتمادند که به مفهوم ميزان گستردگي دايره همکاري و اعتماد متقابل اعضاي يک گروه است . در يک نتيجه گيري مي توان گفت که هرچه يک گروه اجتماعي داراي شعاع اعتماد بالاتري باشد، سرمايه اجتماعي بيشتري نيز خواهد داشت . چنانچه يک گروه اجتماعي برون گرایی مثبتي نسبت به اعضاي گروههاي ديگر نيز داشته باشد، شعاع اعتماد اين گروه از حد داخلي آن نيز فرا تر مي رود

در میان جامعه شناسان کلاسیک امیل دورکیم نسبت به دیگر جامعه شناسان تاکید بیشتری بر انسجام و همبستگی اجتماعی دارد. و نقش محوری برای این مفهوم در تحلیل های نظری خود قائل است. بوردیو در دوران معاصر نخستین کسی است که سرمایه اجتماعی را در چارچوب تفکر نئومارکسیسم مفهوم بندی می کند. از دید وی سرمایه اجتماعی باید در ارتباط با میزان دسترسی به منابع قدرت در جامعه تفسیر شود. شاید مهمترین فردی که نام سرمایه اجتماعی با نام او پیوند خورده است رابرت پانتام است. وی به کارکردهای اعتماد و هنجارهای اجتماعی در شکل گیری مبادلات و تعاملات اجتماعی توجه تام دارد. فوکویاما از طریق ربط دادن این مفهوم با مفهوم اعتماد و تعریف آن در چارچوب کاملاً اقتصادی بحث می کند. وی تلاش می کند تا تفاوت عملکرد اقتصادی کشورها را بر حسب تفاوت میزان سرمایه اجتماعی را توضیح می دهد. بر اساس نتایج مبانی و چهارچوب نظری تحقیق که با الهام از نظرات کلمن (1988)، پوتنام (1995) و فوکویاما (1999) به صورت ترکیبی شکل گرفته است، به منظور سنجش سرمایه اجتماعی، برای آن سه شاخص در نظر گرفته شده است. این سه شاخص عبارتند از؛ اعتماد اجتماعی، احساس تعهد اجتماعی و احساس تعلق اجتماعی. میزان سرمایه اجتماعی مجموع نمراتی است که از ترکیب نمرات این سه شاخص به دست آمده است. متغیر وابسته ی تحقیق، هویت اجتماعی است. چهارچوب نظری متغیر وابسته براساس دیدگاه کنش متقابل نمادی و به ویژه عقاید روزنبرگ در تعریف خود اجتماعی یا «برداشت از خود» تنظیم گردیده است.

ادبیات تحقیق:

پروژه های سنجش سرمایه اجتماعی در ایران بسیار محدود اجرا شده است. علی سرزعی و حامد قدوسی در یک پروژه پیمایشی در پنج شهر منتخب ایران (یزد، تبریز، اهواز، مشهد و تهران) به بررسی شاخص های سرمایه اجتماعی پرداخته اند (مرکز مطالعات، 1384) مسقطیان در یک تحقیق میدانی به بررسی تحولات فرهنگی با رویکرد سرمایه اجتماعی در استان مازندران می پردازد و شاخص های مهم سرمایه اجتماعی را مورد تحلیل قرار می دهد. حسین ملا حسینی در پژوهشی روی دانش آموزان سال سوم دبیرستان استان گلستان به بررسی ارتباط متقابل دو متغیر دین و سرمایه اجتماعی پرداخته است. یافته های او نشان می دهد که بین میزان سرمایه اجتماعی و نوع دینداری رابطه وجود دارد. یعنی دینداران سنتی و قومیت گرا و تکثرگرا دارای همبستگی مثبت و معناداری با متغیر سرمایه اجتماعی هستند.

الشوکی نیز در یک پیمایش میدانی به بررسی عوامل موثر بر مشارکت اجتماعی شهروندان در اداره امور شهر (مورد منطقه 6 تهران) در سال 1383 می پردازد. (الشوکی، 1383)

از مهمترین تحقیقات خارجی می توان به کار یزرگ رابرت پاتنام برای تبیین کارآمدی نهادهای سیاسی در شمال و جنوب ایتالیا در سال 1993 برحسب میزان برخورداری این مناطق از سرمایه اجتماعی اشاره کرد. جیمز کلن هم در سال 1988 در یکی از مطالعات خود به بررسی نقش و اهمیت سرمایه اجتماعی در داخل خانواده و تاثیر آن بر سرمایه ارتقا انسانی و آموزش کودکان پرداخته و نقش سرمایه اجتماعی را در روابط بین والدین و فرزندان برجسته ساخته است.

مرکز آمار استرالیا برای اندازه گیری سرمایه اجتماعی در پنج ایالت این کشور از 1200 نفر مصاحبه حضوری را اجرامی کند. دانشگاه میشیگان نیز پیمایش ارزش های جهانی را با مولفه های مهمی چون: اعتماد، رضایت از زندگی، مسائل اجتماعی... را انجام و نتایج آن را منتشر کرده است.

اهداف:

هدف کلي: هدف کلي پژوهش آن است که از طريق بررسي پيمائشي، ضمن تعيين ميزان برخورداري مهاجران از سرمايه اجتماعي (متغير مستقل)، نوع همبستگي آن را از نظر شدت و جهت با نحوه ي تعريف و برداشت افراد از هويت اجتماعي خود (متغير وابسته) مورد بررسي قرار دهد.

اهداف اختصاصي:

برخي از اهداف اختصاصي تحقيق به شرح ذيل مي باشد:

- نقش سرمايه اجتماعي در بهبود موقعيت اجتماعي مهاجران
- تاثير سرمايه اجتماعي در رونق اقتصادي و بهبود معيشتي مهاجران
- ميزان همبستگي مهاجران در همکاري و مشارکت متقابل
- ارزيابي احساس اعتماد و امنيت بين مهاجران
- بررسي رابطه طبقه اجتماعي ساکنان با هويت اجتماعي آنان
- ارزيابي ارتقاي کيفيت زندگي مهاجران با تاکيد برمؤلفه هاي سرمايه اجتماعي

فرضیه تحقیق:

از آنجا که هدف این تحقیق تبیین رابطه سرمایه اجتماعی و هویت اجتماعی می باشد فرضیات ذیل مطرح است:

1- آیا بین میزان برخورداری مهاجران از سرمایه اجتماعی با نحوه تعریف و برداشت آنان از هویت اجتماعی خود همبستگی قوی، مستقیم و معناداری وجود دارد. ؟ به عبارت دیگر آیا رشد سرمایه اجتماعی مهاجران در نحوه تعریف و برداشت آنان از هویت اجتماعی خود نقش موثری داشته و به نحوه بروز آن در اشکال مختلف اجتماعی مانند خانوادگی، ملی و مذهبی کمک می کند؟

2- آیا بین اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی رابطه وجود دارد؟

3- آیا بین پایگاه اجتماعی فرد و مشارکت اجتماعی

4- آیا بین میزان تحصیلات افراد دردارا بودن سرمایه اجتماعی با هویت اجتماعی آنان رابطه وجود دارد؟

5- آیا بین خویشاوند گرایی ساکنان منطقه بر هویت اجتماعی آنان رابطه وجود دارد؟

6- آیا بین میزان اعتماد اجتماعی جامعه هدف به نهادها و موسسات دولتی با هویت اجتماعی مهاجران رابطه وجود دارد؟

متغیرها (مهمترین متغیرهای مستقل، وابسته):

در این تحقیق سرمایه اجتماعی متغیر مستقل و متغیر وابسته تعریف، هویت اجتماعی است.

متدلوژی:

جمعیت هدف (جامعه آماری): جمعیت هدف ، مهاجران (داخلی) ساکن در ناحیه 2 منطقه 16 شهرداری شهر تهران است، که حدود 1300 خانوار می باشد. بافت مسکونی این مناطق را قومیت های خاصی در برمی گیرد که تجانس قومیتی مبنای تعیین جمعیت هدف می باشد.

واحد آماری:

واحد آماری تحقیق افراد سرپرست خانوار در نظر گرفته شده است. به دلیل اینکه یکی از متغیرهای کلیدی این تحقیق مشارکت اجتماعی (به عنوان یکی از مولفه های اصلی سرمایه اجتماعی) است که چنین مشارکتی بیشتر توسط افراد سرپرست خانوار صورت می گیرد و ترجیح آن است که واحد آماری سرپرست خانوار باشد.

روش نمونه گیری :نمونه گیری این تحقیق به روش تصادفی ساده و حجم نمونه از فرمول کوکران بدست می آید.

روش جمع آوري داده ها:

روش تحقيق حاضر، تلفيقي است از روش هاي كمّي، تطبيقي و كيفي است. در روش كمّي از نمونه گيري تصادفي و مصاحبه هاي ساختاريافته استفاده مي شود. در مطالعه تطبيقي شاخص هاي رفاه اقتصادي مهاجران مورد ارزيابي قرار مي گيرد. و در مطالعه كيفي از روش هاي نمونه گيري و ابزارهايي مانند نمونه كاوي، مطالعه اسناد و مصاحبه و مشاهده استفاده مي شود. در روش جمع آوري داده ها، از تكنيك پرسشنامه كه با توجه به متغيرهاي مورد نظر و معرف هاي مربوط به آن از آزمون هاي سنجش نگرش از طريق طيف ليكرت استفاده مي شود. جهت حصول اطمينان از روايي اعتبار سوالات وگزينه هاي پرسشنامه تعدادي محدود در مرحله پيش آزمون pre-test پرسشنامه را تكميل مي كنند. جهت و شدت همبستگي ميان ميزان سرمايه اجتماعي مهاجران با نحوه ي تعريف و برداشت آنان از هويت اجتماعي خود بررسي خواهد شد.

روش تجزيه و تحليل:

براي سنجش متغيرهاي تحقيق از نرم افزار SPSS ويا استفاده از آمار توصيفي و استنباطي استفاده خواهد شد. بررسي رابطه متغيرها از طريق آزمون هاي آماري ضريب همبستگي پيرسون، CHI_SQURE و تحليل واريانس (آزمون F) انجام خواهد شد.

نام و نام خانوادگي مجري پژوهش: سيد احسان كريمي

آدرس/تلفن:email/تهران - شركت M C P تلفن:09124249638

GMAIL:S.EHSAN.KARIMI@GMAIL.COM

منابع:

-سرزعيم، علي، قدوسي، حامد، پيمائش سرمايه اجتماعي در شهرهاي منتخب ايران، 1384 مرکز مطالعات و تحقيقات سازمان هاي جامعه مدني، تهران

-الشوكي، سيد يحيي، بررسي عوامل موثر بر مشاركت اجتماعي شهروندان در اداره امور شهر مورد منطقه 6 تهران، 1383، پايان نامه كارشناسي ارشد دانشكده علوم اجتماعي دانشگاه تهران

-اكبري، امين، بررسي تأثير سرمايه اجتماعي بر مشاركت سياسي اجتماعي (مطالعه موردی در روستاي فارسينج شهرستان سنقر) 1382، پايان نامه كارشناسي ارشد دانشكده علوم اجتماعي دانشگاه تهران

-اونق ناز، محمد، بررسي رابطه بين سرمايه اجتماعي و كيفيت زندگي، 1384، پايان نامه كارشناسي ارشد دانشكده علوم اجتماعي دانشگاه تهران

-اداره آمار استراليا، Social capital survey 2002

RE: پروپوزال (PROPOSAL) چیست و آموزش نگارش آن به همراه نمونه

معنای کلمه پروپوزال:

پروپوزال یک کلمه انگلیسی هست که به صورت زیر نوشته میشه:

Proposal

که این کلمه به معنی پیشنهاد و یا طرح پیشنهادی و یا اظهار هست.

پروپوزال چیست:

همون طور که گفتم ، پروپوزال یک طرح پیشنهادی هست که باید در مورد اون طرح پیشنهادی یکسری اطلاعات و یکسری تحقیقات که قراره روش انجام بدین رو بنویسید و مجموعه این اطلاعات رو بهش میگن پروپوزال یا طرح پیشنهادی.

پروپوزال باید چند صفحه باشه:

وقتی شما یک طرحی رو پیشنهاد میدین ، درواقع این طرح رو پیشنهاد میدین که روش تحقیق کنید و به نتیجه برسید ، برای این کار لازم هست که شما در مورد اون طرح یکسری اطلاعات جمع آوری کنید و این اطلاعات شامل اهمیت اون طرح و تحقیقاتی که روی اون طرح در گذشته انجام شده و نتایجی که شما فکر میکنید از اون طرح خواهید گرفت که این اطلاعات شما باید تقریباً بین 8 تا 10 صفحه باشه . در این پست در مورد قسمتهای پروپوزال و اطلاعات درون پروپوزال به صورت جزئی تر توضیح میدم.

بعضی از دوستان ممکنه اطلاعاتشون 5 صفحه باشه و بعضی ها ممکنه اطلاعاتشون در مورد اون طرح پیشنهادی 20 صفحه باشه ، دقت کنید دوستان ، سعی کنید که پروپوزالتون حداقل 5 صفحه و حداکثر 15 صفحه باشه که وقتی کسی میخواد بخونه حوصلش سر نره و سر و تهش رو بفهمه چیه . و یک پروپوزال استاندارد معمولاً بین 8 تا 10 صفحه هست.

بعضی وقتها پیش میاد که یکی پروپوزالش رو برام میفرسته میگه این رو به نگاهی بندازید ببینید چطوره و مشکلی داره یا نداره ، یکبار یک بنده خدایی یک پروپوزال برام فرستاده بود که تقریباً 86 صفحه بود ، فکر کرده بود هر چی بیشتر باشه بهتر هست.

ولی اگه یک پروپوزال اینطوری باشه کسی که بخواد بخونه و بفهمه این قدر زیاده اصلاً بازش نمیکنه چه برسه به این که ارزیابیش کنه . پس هیچ وقت فکر نکنید اگه بیشتر بنویسید بهتر هست ، همیشه مفید و خلاصه.

چه کسانی باید پروپوزال بنویسند:

همون طور که میدونید همتون ، سساختار تحصیلی برای رشته های فوق لیسانس و دکترا در دانشگاه های خارجی ، به 3 صورت هست:

ساختار فقط کلاس درس : که مثل ایران سر کلاس میرید و در آخر یک پایان نامه میدین.

ساختار کلاس درس و تحقیقاتی : که نیمی از تحصیل رو سر کلاس میرید و نیمی از تحصیل رو روی پروژه ای که به عنوان پایان نامه هست کار میکنید

ساختار فقط تحقیقاتی : که شما کلاس ندارید و به کمک یک استاد راهنما فقط روی یک طرح تحقیق میکنید و به نتیجه میرسید که این طرح رو باید خودتون بدین ، در واقع این همون طرح پیشنهادی یا پروپوزال هست.

خوب الان فهمیدیم که پروپوزال فقط برای کسانی هست که ساختار تحصیلیشون به صورت تحقیقاتی یا By Research هست.

نکته اول : دانشجویانی که برای مقطع لیسانس میخواهند ثبت نام کنند ، نیازی به پروپوزال ندارند

نکته دوم : دانشجویانی که برای مقطع فوق لیسانس میخواهند شرکت کنند و ساختار تحصیلیشون به صورت فقط تحقیقاتی (By Research) هست باید پروپوزال ارائه بدهند.

نکته سوم : کلیه دانشجویانی که برای مقطع دکترا میخواهند ثبت نام کنند در هر رشته و هر شاخه ای ، باید پروپوزال ارائه بدهند.

خوب الان فهمیدیم که پروپوزال فقط برای دانشجویانی هست که میخوان دکترا بخوند و دانشجویانی که میخوان فوق لیسانس به صورت فقط تحقیقاتی بخوند.

فردا ایمیل نزنم من ساختار رستم برای فوق لیسانس کلاس درس و تحقیقه آیا پروپوزال میخوام یا نه ؟ البته اگه مطالب سایت رو به دقت بخونید بعد ایمیل بزنید مطمئنا ایمیل فضائی ارسال نخواهید کرد!!!!!!

چه زمانی باید پروپوزال را به دانشگاه ارائه بدهیم:

در لیست مدارک مورد نیاز برای ثبت نام دوره دکترا و فوق لیسانس تحقیقاتی ، پروپوزال هم من نوشته ام ، یعنی زمانی که میخواهید مدارک رو ارسال کنید برای ثبت نام ، باید پروپوزال هم حتما در مدارکتون باشه ، چون 50% ارزیابی شما برای پذیرش تقریبا وابسته به پروپوزالتون هست . چون خیلی از دوستان سوال میپرسند که همیشه ما الان مدارک رو بدیم و پذیرش بگیریم و موقع شروع کلاسها پروپوزال رو بنویسیم ؟

نه اینطوری همیشه دوستان خویم ، برای اقدام به پذیرش ، قبل از هر چیزی باید به فکر پروپوزال باشید.

پروپوزال چه تاثیری در گرفتن پذیرش در دانشگاه دارد:

وقتی شما برای دکترا و یا فوق لیسانس بصورت تحقیقاتی یا ریسرچ می‌خواهید ثبت نام کنید ، یکی از موارد خیلی مهمی که در پذیرش شما تاثیر داره همین پروپوزال هست.

وقتی شما مدارکتون رو ارسال میکنید و پروپوزالتون رو هم ارسال میکنید به همراه مدارک ، در طول مدت بررسی مدارکتون در دانشگاه ، یک کمیته ارزیابی ، جهت بررسی پروپوزال شما تشکیل میشه.

مثلا شما در دانشگده برق و الکترونیک ، برای رشته مخابرات ، می‌خواهید ثبت نام کنید و یک پروپوزال هم در مورد شاخه ای از مخابرات مینویسید.

وقتی مدارک به دانشکده ارسال میشه ، یک روز یک کمیته تشکیل میشه و پروفیسورهایی که در اون دانشکده هستند در مورد پروپوزالی که شما داده اید نظر میدهند و هر کدام که اون طرح تحقیقاتی شما به سوادش و تحصیلاتش بخوره و در زمینه طرح شما اطلاعات کافی داشته باشه ، به عنوان استاد راهنمای شما انتخاب میشه و پروپوزالتون رو امضا میکنه و شما رو قبول میکنه.

وقتی هم شما به دانشگاه می آید به اون استاد معرفی میشید و اگر برای فوق لیسانس بیائین ، به مدت 2 سال روی پروپوزالتون کار میکنید به کمک استاد و اگه برای دکترا باشید به مدت 3 سال و بعد از 3 سال که تحقیقاتتون تموم شد و به نتیجه رسیدین ، طرح رو ثبت میکنید و میرید برای کارهای فارغ التحصیلی.

بعضی اوقات هم ، قبل از اینکه کارهای ثبت نام شما رو شروع کنیم ، من پروپوزالتون رو میبرم پیش چند استاد و وقتی دیدم که نظرشون مثبت هست در مورد طرح شما ، من اقدام میکنم برای انجام کارهاتون جهت ثبتنام و اخذ پذیرش که خودش داستانی جدا و طولانی داره.

چه موضوعی برای پروپوزالتون انتخاب کنید:

یکی از مهمترین موارد در نوشتن پروپوزال همین هست ، و معمولا 90% دانشجویان موقع نوشتن پروپوزال ، روی موضوع پروپوزال گیر میکنند.

نگران نباشید ، براتون توضیح میدم که در این مورد چیکار کنید.

ببینید دوستان خویم ، وقتی شما یک پروپوزال مینویسید و برای دانشگاه ارسال میکنید ، استاد راهنما و یا همون پروفیسوری که قراره اون رو ببینه و اگه خوب بود و به اطلاعاتش نزدیک بود و به عنوان استاد راهنمای شما انتخاب بشه ، اولین گزینه ای که نگاه میکنه ، درواقع موضوع پروپوزال شما هست ، و اگه ببینه موضوعش جالب نیست و نمیتونه استاد راهنمای شما باشه ، اصلا پروپوزال شما رو نگاه نمیکنه و خیلی راحت میگه این موضوع به بک گراند من نمیخوره.

پس موضوع پروپوزال رو توی هوا و یا موقع خوردن صبحانه که هنوز خواب در حال نوازش چشمانتان هست انتخاب نکنید.

چطوری یک موضوعی انتخاب کنیم که یکی از اساتیدی که در اون دانشکده هستند ، دلشون به رحم بیاد و از پروپوزالتون و موضوعش خوششون بیاد ؟

ببینید دوستان ، من یک مثال براتون میزنم که خیلی خوب روشن بشید امیدوارم که بتونم واضح براتون بنویسم.

مثلا اکبر لیسانس مهندسی کامپیوتر در یکی از دانشگاههای ایران گرفته و میخواد یکی از گرایشهای رشته کامپیوتر در مقطع فوق لیسانس رو در دانشگاه UPM بخونه.

بعد مشاوره میکنه و میبینه که برای مثال ، در دانشگاه UPM در این ترم فقط گرایش مثلا امنیت شبکه موجود هست و ساختارش هم به صورت تحقیقاتی (BY Research) هست . اینجا هست که اکبر باید برای ثبت نام ، یک پروپوزال تهیه کنه چون ساختار رشتش به صورت تحقیقاتی هست ، به به چه شود.

معمولا در هر دانشکده ای در هر دانشگاهی ، خود اساتید دانشکده ، یکسری از موضوعات رو اعلام میکنند و میگن که ما دوست داریم دانشجویان این رشته روی این موضوع تحقیق کنند ، اینجا شما میتونید بفهمید که پروپوزالتون رو روی چه موضوعی کار کنید.

این گزینه را در دانشگاههای مالزی و یا دانشگاههای کشورهای دیگر با یکی از عنوانهای زیر میشناسند:

ریسرچ فوکوس (Research Focus)

ریسرچ ایریا (Research Area)

هر دانشکده در دانشگاه معمولا میگه که ریسرچ فوکوس و یا ریسرچ ایریاش در چه زمینه ای هست ، که اینگونه و از این طریق شما اگر موضوع پروپوزالتون رو انتخاب کنید مطمئنا پذیرش میشد.

بعضی وقتها هم شما یک موضوعی خودتون مد نظرتون هست و دوست دارید در اون مورد کار کنید ، و موضوع پروپوزالتون هم اون باشه ، برای این کار میتونید با اساتیدی که در اون دانشکده هستند صحبت کنید و بپرسید که آیا این موضوع خوبه یا نه و اگه گفتند خوبه در موردش پروپوزال بنویسید.

و بعضی اوقات هم باید برید پروفایل تک تک اساتید رو ببینید ، و بفهمید که در چه زمینه هایی کار کرده اند و در چه زمینه هایی بیشتر اطلاعات دارند و شما هم موضوع پروپوزالتون رو در همون مورد بنویسید.

بعضی اوقات که دیگه واقعا هیچ کدام از راههای بالا موجود نیست ، بهتره که یک موضوعی که عمومی باشه را انتخاب کنید که همه اساتید معمولا بتونند قبولش کنند و یکیشون شما رو قبول کنه و بعد که وارد دانشگاه شدید میتونید با کمک استاد ، موضوعش رو عوض کنید.

پروپوزال باید به چه زبانی باشد:

پروپوزال باید به زبان انگلیسی باشد ، البته شما برای اینکه راحت باشید ، میتونید اول به زبان فارسی بنویسید بعد اگر خودتون زبانتون خوبه ترجمه کنید و در آخر هم ببرید پیش یک استاد زبان که کارش درست باشه جهت رفع اشکال و جمله بندیهاش رو درست کنید.

یک کار خیلی ساده تر هم میتونید انجام بدین ، بعد از اینکه کار نوشتن تمام شد ، بدین به یک دارالترجمه تا براتون ترجمه کنه ، بعد از گرفتن هم یک بار بخونیدش که اشتباه تایپی نداشته باشه.

فونت پروپوزال و سائزش باید چی باشه:

پروپوزال رو باید به زبان انگلیسی و روی برگه A4 تایپ کنید فونتش باید Times and New Romans باشه و سائزش هم باید 12 انتخاب بشه ، اگه با ورد کار کرده باشید دیگه اینها رو به خوبی میدونید و نیازی به توضیح نیست.

خوب رفیقان شفیق من ، تا اینجا هر چی گفتم برای این بود که تازه شما بفهمید پروپوزال چی هست و برای چه جایی نیازه ، و حالا میخوام بهتون بگم که چطوری پروپوزال بنویسید و اینکه یک پروپوزال چه قسمتهایی داره.

معمولا هر کسی نسبت به چیزی که یک پروپوزال باید به مخاطبش اثبات کنه خودش مطالب داخل پروپوزال رو دسته بندی میکنه و بنا با سلیقه خودش یک پروپوزال مینویسه و مطالب رو هم توی هوا دسته بندی میکنه میذاره کنار هم ، این کار اشتباه نیست و درست هم نیست.

در همه جای دنیا ، پروپوزال یک شکل بندی کلی و استاندارد داره ، که شما طبق اون باید اطلاعات و مطالبتون رو دسته بندی کنید و پروپوزالتون رو درست کنید ، اگه این موارد رعایت نشه ممکنه که استاد خوشش نیاد و شما رو قبول نکنه ، حتی باید این مطالب رو به ترتیبی که در زیر بهتون میگم بنویسید.

قسمتهای یک پروپوزال استاندارد:

موضوع پروپوزال یا موضوع پروژه یا در واقع موضوع تحقیق: (Project Title)

دوستان باوفای من ، دقت کنید که موضوع پروپوزالتون خیلی مهم هست همون طور که در بالا گفتم ، سعی کنید که مبهم نباشه و تقریبا در 12 کلمه بتونید سرو تهش رو به هم بیارید و یک موضوع زیبا دربیارید که خواننده به محض اینکه به موضوع نگاه کرد ، کل پروپوزال رو بفهمه که چیه.

فهرست مطالب: (Table Of Contents)

در این قسمت باید شما فهرست مطالب و صفحه بندی ها رو مشخص کنید که اگه کسی خواست بخونه خیلی راحت بتونه مطالب و صفحه مورد نظر رو پیدا کنه ، این قسمت رو توی یک صفحه مجزا بنویسید و در این صفحه فقط فهرست مطالب باشه.

خلاصه ای از کل پروپوزالتون: (Abstract)

بعد از فهرست مطالب تقریباً توی 2 الی 3 تا پاراگراف ، یک خلاصه از کل پروپوزالتون بنویسید ، چون معمولاً کسی که میخواد یک نظر کلی روی پروپوزال بده میاد این قسمت خلاصه را نگاه میکنه . در قسمت خلاصه شما باید در مورد موضوع پروپوزال و اینکه چه کاری و چه تحقیقی میخواهید روش انجام بدین و چه مزایایی داره رو بنویسید . ماشاءالله دیگه خلاصه برداری بلدین ، از کل پروپوزال 2 الی 3 تا پاراگراف بنویسید طرف تا میبینه بدونه چی به چیه.

مقدمه: (Introduction)

مقدمه پروپوزال رو باید صرفاً در مورد موضوع پروپوزال و همچنین علت انتخاب و اهمیت موضوع پروپوزال رو ذکر کنید ، در کل این قسمت شامل مزایای پروپوزال شما هست ، خیلی زیاد به مغزتون فشار نیارید که بخواهید توی این قسمت 40 تا صفحه بنویسید ، در قسمت مقدمه یک صفحه توضیح بدین کفایت میکنه و از سرش هم زیاده.

هدف اصلی پروپوزال: (Aim and Objectives)

در قسمت هدف پروپوزال ، باید فقط و فقط هدف کلی و اصلی از پروپوزال یا تحقیقتون رو ذکر کنید ، مثلاً بنویسید با این طرح چه کاری میخواهید بکنید و یا اینکه چه اتفاقی میخواد بیافته ، خیلی زیاد سردرگم نشید ، چون معمولاً همه وقتی پروپوزال مینویسند میمونند که این قسمت رو چیکار کنند ، در این قسمت توی 3 الی 4 تا خط ، هدف اصلی پروپوزال رو بنویسید .

البته بعضی از شما ممکنه که چندتا هدف از اون پروپوزال داشته باشید ، اگر دیدین که اهدافتون زیاده !!!!!!! با ذکر شماره بنویسید ، مثلاً شماره یک فلان هدف و شماره دو فلان هدف ، ولی به جون این ویسایت بیچاره ، زیاد کشش ندین این قسمت رو و اگه خواستین شماره گذاری کنید ، سعی کنید خلاصه اهدافتون رو بنویسید و هر هدف رو توی 1 خط الی 2 خط بنویسید که خواننده را سر در گم نکنید.

مرور ادبیات تحقیق: (Literature Review)

مرور ادبیات تحقیق یعنی چی ؟ یعنی اینکه زندگی گذشته پروپوزالتون رو شرح بدین یعنی شرح بدین که در گذشته چه زندگی داشته!!!!!!

بذارید به خورده واضح تر بگم ، شما وقتی یک موضوعی رو انتخاب میکنید معمولاً از توی باغ عمو حیدر که پیداش نکردین ، درسته ؟ این موضوع حالا یا قبلاً بوده یا در مورش شنیدین و یا اینکه به جایی روش کار کردین . و شما توی قسمت مرور ادبیات تحقیق ، باید در مورد تحقیقات و پژوهش هایی که پیش از شما روی این موضوع انجام شده را بنویسید و یا هر تحقیقی که قبلاً انجام شده و نزدیک به موضوع انتخابی شما هست . در این بخش در واقع شما باید یک سری پژوهش ها و راه کارهای جدیدی رو بنویسید که در واقع با این کار قصد دارید ، تحقیقاتی که قبلاً روی این طرح انجام شده را کاملتر کنید و یا کلاً ردش کنید و به طور کلی اشتباهات رو برطرف کنید.

توی این قسمت با نوشته های زیباتون باید در واقع به استاد راهنمایی که قراره پروپوزال شما رو ببینه ، اثبات کنید که حسابی در مورد موضوعی که انتخاب کرده اید مطالعه دارید و خیلی در موردش خوندین و میدونید که چی هست و قراره چی بشه.

برای این کار هم میتونید کتابهایی که در مورد موضوع پروپوزالتون هست رو و یا از اینترنت مقاله دانلود کنید بخونید و خلاصشون رو بنویسید.

پس یکبار دیگه میگم ، این قسمت در واقع مطالعه های شما در مورد زندگی قبلی طرح هست و در موردش مینویسید ، در مورد زندگی خودتون ننویسید هان !!!!! فقط در مورد زندگی قبلی طرح و تحقیقاتی که روش انجام شده.

روشها و متدهای تحقیق: (Research Methodology)

وقتی شما یک موضوع رو برای پروپوزال و یا تحقیقتون انتخاب میکنید ، درواقع میخواهید روی اون طرح یکسری تحقیقات انجام بدین و به یک نتیجه برسید دیگه ، درسته ؟ و برای انجام تحقیقات روی طرحتون باید یکسری روشها داشته باشید دیگه درسته ؟

حالا توی این قسمت شما باید بنویسید که در انجام تحقیق از چه روشهای علمی میخواهید استفاده کنید ، همین و بس ، خیلی راحت.

خیلی زیاد گیج کننده نیست عزیزان من ، باید یه خورده اون مغز رو به کار بندازید که بدونید اینجا چی باید بنویسید ، مثلاً اگه یک طرحی در مورد فرش ابریشم دارید و این فرش مثلاً سالی یکبار خراب میشه و باید هر سال درست بشه و شما میخواهید یک کاری کنید که این فرش دیگه خراب نشه ، حالا روشهایی که برای خراب نشدن این فرش در نظر دارید رو باید اینجا بنویسید ، امیدوارم که واضح گفته باشم و بخوبی این موضوع رو فهمیده باشید. البته نه روشهای زمان 400 سال پیش رو هان !!!!!!! روشهای علمی و استاندارد باید باشه.

نتیجه گیری: (Conclusion)

در این قسمت توی یک پاراگراف و تقریباً 4 الی 5 خط ، یک نتیجه گیری کلی از پروپوزالتون میکنید و در این قسمت مینویسید ، یه طوری هم باید بنویسید که هر کسی دیدش دیگه نیازی نباشه پروپوزال رو بخونه و بگه به به چه تحقیق خوبی و چه نتایج خوبی از این تحقیق به دست خواهد آمد ، یعنی اینجا باید بنویسید که با فلان تحقیق به فلان نتیجه میرسم همین کافیه . یعنی یک قسمت کاملاً کاملاً خلاصه از نوشته هاتون در پروپوزال.

فهرست منابع: (References)

برای نوشتن یک پروپوزال یا یک پروژه یا یک تحقیق ، شما باید چندین مقاله و یا کتب رو بخونید و زیر و رو کنید و یا چندین سایت اینترنتی رو هم بخونید.

و در بین اینها از چندتا شون برای نوشتن پروپوزال استفاده کنید ، حالا توی قسمت فهرست مطالب ، باید از همه منابعی که استفاده کردین به طور کامل اینجا ذکر کنید.

مثلاً از مطالب یک کتاب استفاده کرده اید ، باید نام کتاب و نام نویسنده و سال انتشارش رو ذکر کنید.

